

Högskolan i Borås
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
Jana.hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-01-18
Reg.nr 641-933-10

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Borås tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ämnet kemi.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan i Borås har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ämnena matematik samt kemi.

För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande); lärarstuderande Diego Alfaro, Malmö högskola; lärarstuderande Ewa Axelsson, Högskolan Kristianstad; docent Jette Benn, Århus universitet; universitetslektor Cecilia Björklund Dahlgren, Luleå tekniska universitet; universitetslektor emerita Gerd Brandell, Lunds universitet; lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Åbo; fil. dr. Lars Geschwind, Technopolis group; professor Gunnar Gjone, Universitetet i Oslo; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; professor Gunilla Holm, Helsingfors universitet; lektor Lisen Häggblom, Åbo Akademi; universitetslektor Maj-Lis Hörnqvist, Luleå tekniska universitet; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad; lektor Helge Kastrup, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor Rune Krumsvik, Universitetet i Bergen; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; dekan Nils-Georg Lundberg, Professionshögskolan UCC Nordjylland; lärarstuderande Johan Lundmark, Uppsala universitet; docent Gunilla Molloy, Stockholms universitet; docent Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo; universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås; professor Christina Nygren-Landgårds, Åbo Akademi; universitetslektor Eva Olofsson, Umeå universitet;

professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet; lektor Helle Rønholt, Köpenhamns universitet och professor Tobias Werler, Høgskolan i Volda. Därutöver har professor Bengt Brendemoen, Universitetet i Oslo; försteamanuensis Anne Margrete Fiskvik, NTNU i Trondheim och Universitetet i Stavanger; lektor Fie Høyrup, Professionshøgskolan UCC i Köpenhamn; lektor Bergthora Kristjansdottir, Professionshøgskolan UCC i Köpenhamn; professor emeritus Lauri Lindgren, Åbo universitet; försteamanuensis Dag Jostein Nordaker, Universitetet i Stavanger och professor Staffan Wahlgren NTNU i Trondheim bistått bedömargruppen inom sina sakområden.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer den 14 september 2010 med representanter för högskolan. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt, dels en samlad bedömning. Ledamöter i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Högskolan i Borås har förutsättningar att ge ämnesläroutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnet kemi. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Högskolan i Borås inte har förutsättningar att ge ämnesläroutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnet matematik. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Borås tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i följande ämne: kemi.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Tomas Egeltoft, Sara Monaco, Joakim Palestro och Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömagruppen

Bedömagruppens yttrande

Högskolan i Borås

– ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan¹

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs

Förutom i matematik finns det en god balans mellan vetenskaplig kompetens och professionserfarenhet. Antalet lärare och andelen tillsvidareanställda lärare är tillfredsställande.

I matematik finns god vetenskaplig kompetens, men de disputerade lärarna medverkar i undervisningen i tämligen liten utsträckning. Den matematikdidaktiska kompetensen är god, trots att det finns ett visst rekryteringsbehov.

Den vetenskapliga kompetensen är tillräcklig i kemi. Det finns vetenskaplig kompetens i naturvetenskapernas didaktik, men den specifika kompetensen inom kemididaktik med inriktning mot gymnasiet är svag.

För den utbildningsvetenskapliga kärnan finns det en tillräckligt bred vetenskaplig kompetens.

Det finns program för kompetensutveckling inom lärarutbildningen, men variationen är mycket stor vad gäller lärarnas tid för kompetensutveckling och forskning. Helhetsbilden är därför mindre tillfredsställande.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärraresurs är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan samt i matematik och kemi.

Utbildningsmiljö

Totalt sett ges utbildningen i en god forskningsmiljö. Den del som anknyter till lärarutbildningen är dock framför allt inriktad mot yngre barn. Forskningsbasen för exempelvis ämnesdidaktik med inriktning mot äldre elever i grundskolan och elever i gymnasiet är svag, men under utveckling.

I utbildningsmiljön som helhet finns tillfredsställande förutsättningar för utvecklingen av ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt.

Den verksamhetsförlagda utbildningen har en klar struktur. Studenter, verk samma lärare från skolorna och högskolans lärare deltar i planeringen. Samman taget är organisationen av den verksamhetsförlagda utbildningen tillfredsstäl lande.

¹ Sökta ämnen: matematik och kemi.

Det finns ett tämligen begränsat nationellt och internationellt samarbete i syfte att berika utbildningsmiljön.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller mål som utarbetats i enlighet med examensordningen samt lokala mål som hänger samman med högskolans profil. Planen är väl strukturerad och sammanhållen.

I utbildningsplanen anges att examensarbete I och II ska göras inom ämnena (kemi eller matematik). Enligt kursplanen ligger dock examensarbete I inom området pedagogiskt arbete och saknar tydlig anknytning till ämne och ämnesdidaktik. Kursplanen för examensarbete II i kemi/kemididaktik saknar anknytning till ämnet även om kursens namn anger kemi/kemididaktik. Huvudområdet anges på ett oklart sätt som kemi/pedagogiskt arbete. Examensordningens krav på självständiga arbeten uppfylls därmed inte. Detta är inte tillfredsställande.

I övrigt är kursplanerna av varierande kvalitet. Kursplanerna i matematik och matematikdidaktik är något oklart strukturerade och i behov av vidareutveckling. Även om de på ett antal punkter inte svarar tillräckligt väl mot examensmålen, ger kursplanerna sammantaget en god bild av innehållet.

Om man bortser från examensarbetena är kursplanerna i kemi väl genomarbetade och strukturerade med tydliga mål, vilket är tillfredsställande.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument inte är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur, examination

Matematiken och matematikdidaktiken är integrerade i matematikkurserna. Strukturen är oklar och delkurserna bygger inte logiskt på varandra. Innehållet i matematikdelen av kurserna är relevant men är till en del för ensidigt inriktat på beräkningsmetoder. Först i slutet av andra ämnesterminen möter studenterna vissa centrala begrepp från gymnasiekursen. Det matematikdidaktiska innehållet är relevant, men det saknas konkreta exempel på hur integrationen är tänkt att genomföras. Varierade undervisnings- och examinationsformer förekommer. I de avslutande kurserna införs alltför plötsligt avancerad litteratur på hög abstraktionsnivå, vilket skapar ett orimligt glapp i progressionen. Sammantaget är bristerna med avseende på innehåll, struktur och progression alltför stora.

I kemi finns ett tillfredsställande innehåll, med relevanta undervisningsformer, kurslitteratur och examinationsformer. Ämnesdidaktiken är integrerad med ämnesstudierna på ett tillfredsställande sätt.

I den utbildningsvetenskapliga kärnan är innehållet tillfredsställande, med relevanta undervisningsformer, kurslitteratur och examinationsformer som säkrar progression och forskningsanknytning.

Examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs av högskolan i samarbete med handledare vid de medverkande skolorna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan samt i kemi, men inte tillfredsställande i matematik.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Kraven finns dokumenterade i kurshandböcker och det finns rutiner för hur de ska komma till studenternas kännedom.

Lärosätet har visat att det finns tillräckliga system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Högskolan i Borås har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnet kemi. Vi rekommenderar Högskoleverket att tillstyrka ansökan för ämnet kemi.

Vår samlade bedömning är att Högskolan i Borås inte har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnet matematik. Vi rekommenderar Högskoleverket att avslå ansökan för ämnet matematik.